

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Izhaja vsak četrtek in volja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 3 gld., za pol leta 1 gld. 60 kr., za četrt leta 80 kr. — Naročnina se pošilja upravitelstvu v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice, hiš. 5. — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr.

Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oznanila se plačuje od navadne vratice, če se natisne enkrat 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Rojaki slovenski!

Dne 27. junija t. l. vršile bodo se volitve v kmetskih skupinah za deželni zbor štajarski. Ni upanja, da se tukaj bistveno kaj izpremeni kmetskim ljudem na korist, Slovincem na blagost. Volilni red ostane, kakoršen je. Nemško-liberalna stranka pride zopet v ogromnej večini do gospodstva v deželnej hiši Graškeje, t. j. gospóda, ki se dela gluha za težnje in potrebe kmetskega prebivalstva, ki nas Slovence, drugi narod v deželi, vže toliko let prezira, tlači in preganja, da nam niti enega sedeža ne privošči. ne v deželnem odboru pa ne v deželnem šolskem svetu. Zmiraj nam nalaga velikih deželskih doklad pa vedno brez ozira na naše narodne potrebe in pravice.

Blizu trideset let borimo se zoper nemško-liberalno stranko in še je treba borbo nadaljevati dosledno, krepko, složno, kakor do sedaj. Nam štajarskim Slovincem gre za narodni obstanek, za življenje ali smrt. Narodni naši nasprotniki ne morejo prikrivati svojih nam sovražnih nakan. Z vsemi sredstvi, na vso silo delajo, da bi nas potlačili in hitreje ko mogoče zbrisali iz števila živih, iz broja slovenskih narodov.

To pa ne more in se ne sme zgoditi. Južna naša Štajarska bila je od nekdanj in mora ostati — slovenska. V to ima pripomagati vsak, v katerega prsih bije pošteno, slovensko srce, zlasti pri teh volitvah. Zopet moramo in hočemo poslati narodnih zastopnikov, slovenskih bojevnikov v Gradec, da nas ondi branijo, zagovarjajo in se potegujejo za naše vsestranske potrebe in koristi.

Očividno pa je, da tukaj ničesar ni toliko treba, kakor močne sloge in vzajemnega postopanja. V dosego tega sklicalo je predsedništvo „Slovenskega društva“ dne 3. in 10. junija t. l. zaupne može v Maribor. Udeležilo se je mnogo najveljavnejših mož slovenskih. Po nadrobnej in vestnem posvetovanji sklenili so slavnim volilcem slovenskim v kmetskih skupinah navetovati in priporočiti, da se dne 27. junija t. l. izvolijo v deželne poslance štajarske naslednji p. n. gospodje:

I. v Brežicah za okraje: brežiški, kozjanski in sevniški:

Jožef Jerman, cesarski svetovalec, bivši deželni poslanec;

II. v Celji za okraje: celjski, konjiški, šmarijski, laški, vranski in gornje-grajski:

Mihael Vošnjak, posestnik v Celji, državni poslanec, predsednik južno-štajarske hranilnice in zveze slovenskih posojilnic;

Dr. Jožef Serbec, posestnik v Celji, odvetnik, načelnik okrajnega zastopa in posojilnice celjske, bivši deželni poslanec;

III. v Ljutomeru za okraje: gornje-radgonski, ljutomerski in ormoški:

Dr. Ivan Dečko, odvetniški kandidat, okrajni odbornik v Celji;

IV. v Mariboru za okraje: mariborski, št. lenartski in slov. bistriški:

Dr. Franc Radač, c. kr. notar, posestnik, bivši deželni poslanec in deželnega glavarja namestnik;

Franc Robič, posestnik v Lembahu pri Mariboru, c. kr. okrajni šolski nadzornik;

V. v Ptujci za ptujski in rogaški:

Dr. Franc Jurtela, posestnik, odvetnik, okrajnega zastopa načelnik, bivši deželni poslanec;

VI. v Slov. Gradci za okraje: slov. graški, mahrenberški in šoštanjski:

Dr. Jožef Šuc, duhovni svetovalec, nadžupnik in dekan pri sv. Martinu nad Slov. Gradcem, bivši deželni poslanec.

Rojaki! Vaša bodi sedaj skrb, da pridejo ti možje kot poslanci, kot zastopniki slovenskega naroda v deželni zbor. V ta namen vdeležite se volitve v popolnem številu, pred vsem volitve volilnih mož, kajti te odločujejo izid pri volitvi poslancev. Volite pa za volilne može samo značajne, zavedne Slovence. Kdor ni slovenske krvi, slovenskega rodu, ne volite ga!

Dan volitve naj pričuje o narodni zavednosti, naj oznanjuje slovensko zmago!

V Mariboru, dne 10. junija 1890.

Vse za vero, dom, cesarja!

V imenu shoda zaupnih mož slovenskih

Odbor Slovenskega društva.

Vzledna občina.

Velika Pirešica, dne 6. junija.

Zopet dobili so eno po prstih naši nemčurji, in zdaj pobešajo glave, kakor mali otroci, katere je sram. Naspeli so se bili namreč ti možiceljni zoper volitve v občinski zastop Velike Pirešice. Te pa so bile o dnevih 10. in 11. marcija to leto. Ni pa nemčurjem šlo v njih nemško glavo, kako je to mogoče, da so kljubu tolikemu trudu, kojega so imeli pred volitvo; tolikim obljubam, koje so delali; tolikim poje-dinam, koje so na medvedovo kožo napravljali, vendar-le tako sramotno propali. Že prvi dan, ko je volil tretji razred, prignali so vso svojo čredo zapeljanih ovac in dobili so 29 glasov nasproti 76 naših. Drugi dan dopoldne vjeli so jih pa 17 nasproti 39 naših v drugem raz-redu, a popoldne, ko je volil prvi razred, so se jim žarila lica od veselja, videč med saboj vse graščake in ravnatelja rudokopja; in že so prešteli, da naših možev 6 manjka, ker eden je bil ravno umrl, a ostali ležali so bolni doma. A tudi tukaj jim je spodletelo: bili so v manj-šini za dva glasa; akoravno je gospa Žuža iz Zalca priskočila jim s pooblastilom na pomoč.

Kakor da bi je bil s kropom polil, tako so šli poparjeni iz volilne sobe, in še srečno ni rekel nobeden teh omikanih pragermanov. Kaj je pa zdaj še početi? Tako ni potrpeti; toliko truda poprej in zdaj bi naj bilo vse za-stonj? Velika Pirešica, kjer prebiva poleg 3200 duš le še samo 12 Nemcev, pa še od teh je eden graščak Hrvat, naj bi imeli krmilo občine zopet Slovenci v rokah! Ne; to ne sme biti. Hajdi v Celje k okrajnemu glavarstvu, to naj dela čudeže in najde vsaj eden uzrok, da se volitev ovrže. Ker pa c. kr. okrajno glavarstvo ni vedelo nobenega uzroka, pa so si izmislili ga kar sami. Jaz rečem: izmislili, kajti bilo ga itak ni. Vrgli so se pa na tretji razred, češ: tamkaj je bilo 6 pooblastil preveč; ta nam morajo za neveljavna izreči! In res, kar iz ro-kava so stresli grdo laž, da so naši 6 poobla-stil v tretjem razredu kar sami naredili, ne da bi dotične žene kaj vedele za to; se ve, da je bila to le izmišljena grda laž, kajti žene so bile pripravljene s prisego potrditi, da so v pričó dveh prič pooblastila dale, prav dobro vedoč, komu in zakaj; in to je tudi visoko c.

kr. namestništvo spoznalo, katero je z dnem 26. maja volitev potrdilo, vršitev tajiste kot pravilno s pohvalo do županstva izreklo in s tem je nasprotnikom vzelo pravico še višje se pritožiti. Vsled tega pa so zdaj tako poparjeni in hodijo, kakor mokre miši, klaverno, ker pač predobro vejo, da jim je za vselej odklenkalo. Tako se je eden prvih nemčurjev sam izrekel, da, ako še tudi zdaj pri tej volitvi propadejo, ko so se vendar iz cele svoje moči trudili, po tem pa na vidijo, da je vse zastonj.

Da, zastonj je ves Vaš trud, ubogi zaslep-ljeni nemčurčki! Velika Pirešica je za Vas, za nemčurstvo za vselej izgubljena. Odkar je pre-vladal tukaj slovenski duh, ni ga več prostora za nemčurstvo. Odkar sta naša sveta blagovest-nika, sv. Ciril in Metod napravila tukaj lepi vrtec, v kojem se je zbralo že nad 120 vrtnar-jev in vrtnaric, kateri zalivajo gredice sloven-ske mladine, da se blažijo mala nježna srea otrok slovenskih, ni več prostora za nemški šulverein, po katerem so se Vam pred leti tako sline cedile. Odkar je vpisanih v naši občini nad 200 udov pri družbi sv. Mohorja, ni Vam treba več upati, da bi še kdo čital „lisjaka“, ko bi tudi izhajal. Velika Pirešica je in ostane prebujena, zvesta svoji mili domovini, in pre-den bode preteklo še par let, ne bode ni enega nemčurja več tukaj, kajti še ti, kolikor jih je, so le uboge zapeljane sirote, in preveč odvisni od „Votra“, katerega morajo ubogati, ako ne, pa plačati; a tudi tem bode slavna posojilnica in južno štajarska hranilnica pod pazduho segla, potem bode pa „Voter“ sam ostal, kar že koli mu ljubi.

(Konec prih)

Gospodarske stvari.

Delo na krompirišči.

Poleti hodi v časih gospodinji trdo za hrano, ki je je svinjam treba in tu si sem ter tje katera pomaga s tem, da si nažanje zeli na krompirišči. Ako je ta zel raznoteri plevel, ki raste na krompirišči, tedaj stori ona pač prav, ali še bolje, če ne žanje samo zeli, ampak če jo iz korenine izruje, kajti plevel je na poti krompirju in jemlje mu brez potrebe redilnih moči, svinjam pa tekne dobro, naj se jim že daje sveža, ali pa se jim je skuha.